

सन २०१५-१६ करिता राज्यस्तरीय अनुसूचित जमाती उपयोजनेअंतर्गत संरक्षित वनाचे क्षेत्रालगत गावातील अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांना कुर्कींग गॅस, बायो गॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणासाठी प्रोत्साहन देण्याकरिता अनुदानाचे वाटप (२४०६ ८१८६).

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एफडीएम-२०१५/प्र.क्र.१९३/फ-२

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक :- १७ नोव्हेंबर, २०१५

- वाचा :-** १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्र. एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.४/फ-२, दि.१०.०७.२०१२
- २) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्र. एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.४/फ-२, दि.०८.०१.२०१३
- ३) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय, क्र.एफडीएम-२०१४/प्र.क्र.११०/फ-२, दि.२७.०८.२०१४ व दि.३१.०३.२०१५
- ४) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक, क्र.अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७.०४.२०१५.
- ५) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.४८/(१५-१६)/५५८, दि.३०.०६.२०१५.
- ६) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.६४/(१५-१६)/६१०, दि.०४.०७.२०१५.
- ७) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०१५/प्र.क्र.१६/का.६, दि.०५.११.२०१५

प्रस्तावना :-

संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या सदस्यांना/ ग्रामस्थांना सवलतीच्या दराने बायोगॅस/ स्वयंपाक गॅस पुरवठा, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणासाठी प्रोत्साहन देण्याबाबतची योजना संदर्भ क्र. १ वरील दि.१०.०७.२०१२ च्या शासन निर्णयान्वये राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. सदरहू योजनेच्या अनुषंगाने सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षाकरिता राज्यस्तरीय अनुसूचित जमाती उपयोजने अंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गावाचे अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांना कुर्कींग गॅस / बायो गॅस पुरवठा करण्याकरिता रु.२५००.०० लक्ष इतका

नियतव्य मंजूर व अर्थसंकल्पित केलेला आहे. सन २०१५-१६ करिता सदरहू योजनेअंतर्गत अर्थसंकल्पित असलेला निधी अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांना वाटप करण्याच्या अनुषंगाने अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य नागपूर यांनी संदर्भ क्र.५ वरील दि.३०.०६.२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये रु.९८६.३० लक्ष रक्कमेचा जुन्या लाभार्थ्यांसाठीचा प्रस्ताव तसेच संदर्भ क्र.६ वरील दि.०४.०७.२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये रु.१५१३.७० लक्ष रक्कमेचा नवीन लाभार्थ्यांसाठीचा प्रस्ताव अशाप्रकारे एकूण रु.२५००.०० लक्ष रक्कमेच्या मागणीचा प्रस्ताव शासनास सादर केलेला आहे.

२. संरक्षित वनाचे लगतच्या क्षेत्रातील गावाचे अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांना कुकींग गॅस पुरवठा करणे या योजनेअंतर्गत सन २०१४-१५ करिता रु.२०००.०० लक्ष इतका निधी मंजूर व अर्थसंकल्पित करण्यात आला होता. सदरहू अर्थसंकल्पित नियतव्ययाच्या अनुषंगाने या विभागाच्या संदर्भ क्र. ३ येथील २ शासन निर्णयान्वये एकूण रु.१५००.०० लक्ष इतका निधी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना वितरीत व खर्च करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात आली होती.

३. वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. ४ वरील दि.१७.०४.२०१५ रोजीच्या परिपत्रकातील सुचनांनुसार सदर योजनेअंतर्गत ७५ % मर्यादेत निधी वितरणास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव आदिवासी विकास विभागास सादर करण्यात आला होता. सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने आदिवासी विकास विभागाने संदर्भ क्र.७ येथील दि.०५.११.२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये रु.१७५०.०० लक्ष इतका निधी वनविभागाकडे सुपूर्द केलेला असून सदरचा निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

४ अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भ क्र.५ व ६ येथील अनुक्रमे दि.३०.०६.२०१५ व दि.०४.०७.२०१५ रोजीच्या दोन पत्रांन्वये शासनास सादर केलेले प्रस्ताव विचारात घेता तसेच आदिवासी विकास विभागाने संदर्भ ७ येथील दि.०५.११.२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये निधी वितरणास दिलेली मान्यता विचारात घेता, अनुसूचित जमाती उपयोजने अंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गावाचे अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांना एलपीजी कुकींग गॅस, बायो गॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणाकरिता अर्थसंकल्पित असलेला रु.२५००.०० लक्ष इतक्या निधीपैकी ७० टक्के मर्यादेत रु.१७५०.०० लक्ष (रुपये एक हजार सातशे पन्नास लक्ष फक्त) इतका निधी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना वितरीत करण्यास व बी.डी.एस. प्रणालीवर उपलब्ध केलेल्या अनुदानाच्या मर्यादेत खर्च करण्यास या शासन निर्णयान्वये शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी वरील अनुदान खर्च करतांना खालील अटी व शर्ती यांची पूर्तता होईल याची दक्षता घ्यावी :-

- अ) उपरोक्त वितरीत केलेल्या निधीच्या मर्यादेत प्रथम जुन्या लाभार्थ्यांच्या प्रस्तावातील लाभार्थ्यांसाठी अनुदानाचा विनियोग करावा. त्यानंतर नवीन लाभार्थ्यांच्या प्रस्तावाप्रमाणे नवीन लाभार्थी निश्चित करून त्यांचेकरिता अनुदानाचा विनियोग करावा.
- ब) सदरहू योजनेतील लाभार्थी या विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक, महसूल व वन विभाग क्र.एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.४/फ-२, दि. १०.०७.२०१२, व शासन शुध्दीपत्रक क्र. एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.४/फ-२, दि.०८.०१.२०१३ मधील अटी व शर्तीनुसार असतील याची खात्री करावी.
- क) अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांची यादी प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांचेकडून प्रमाणित करून घ्यावी. यासंदर्भात महसूल व वन विभागाच्या क्र.एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.१०३/फ-२, दि.३१.०१.२०१३ च्या शासन परिपत्रकामधील सूचना विचारात घ्याव्यात.
- ड) सदरहू योजनेतील लाभार्थ्यांनी दिनांक.१०.०७.२०१२ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार एलपीजी कुकींग गॅस साठी व बायो गॅस साठी लाभार्थ्यांचा २५% हिस्सा दिल्याची खात्री करावी.
- इ) सदर योजनेअंतर्गत वन विभागाकडून कोणतीही खरेदी करण्यात येणार नाही. ज्या लाभार्थ्यांनी एलपीजी गॅस साठी (२५%) व बायोगॅस साठी (२५%) त्यांचा हिस्सा दिल्यानंतर संबंधित वन विभागाचे उप वनसंरक्षक हे संबंधित योजनेबाबतचे अनुदान संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या बँक खात्यामध्ये टप्प्या टप्प्याने जमा करतील व संयुक्त वन व्यवस्थापन समिती लाभार्थीनिहाय सदरहू रक्कम संबंधित गॅस एजन्सीला देईल.
- फ) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना वितरीत करण्यात येणा-या निधीचा विनियोग त्याच आर्थिक वर्षात होईल व सदर निधी अनुसूचित जमाती उपयोजनेअंतर्गत अनुसूचित जमातीच्या लाभार्थ्यांवरच होईल याची दक्षता घ्यावी.

६. उपरोक्त खर्च मागणी क्र.टी-५, प्रधानशीर्ष - २४०६, वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, ०१ वनीकरण, ७९६, जनजाति क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना, (०१) (०७) संरक्षित वनाच्या लगतचे क्षेत्रातील

आदिवासी लाभार्थ्यांना स्वयंपाकी गॅस व सौरकुकर यांचे वाटप, ५०-इतर खर्च (२४०६ ८१८६) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षामध्ये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

७. सदर शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभागाच्या दि.०५.११.२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये व वित्त विभागाच्या दि.१७.०४.२०१५ रोजीच्या परिपत्रकानुसार आणि वित्त विभागाचा शासन निर्णय क्र.विअप्र-१०.०८/प्र.क्र.७०/ २००८/विनियम, दि. १५.०५.२००९ भाग पहिला उपविभाग-३ परिच्छेद २७ (२) अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१११७१६५१४४६२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(डी.एल.थोरात)

सह सचिव (वने)

महसूल व वन विभाग

प्रत :-

- १) प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई
- २) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ३) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) / (उत्पादन व व्यवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ४) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), म.रा.नागपूर.
- ५) सर्व अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक,
- ६) सर्व मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) / (वन्यजीव)
- ७) सर्व वनसंरक्षक / सर्व उप वनसंरक्षक (मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक/वन्यजीव) यांचेमार्फत)
- ८) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
- ९) महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- १०) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- ११) वित्त विभाग, व्यय-१० कार्यासन मंत्रालय, मुंबई.
- १२) नियोजन विभाग (का-१४७५), मंत्रालय, मुंबई.
- १३) मा.मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव.
- १४) मा.मंत्री (आदिवासी विकास) / मा.राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव.
- १५) ब-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) निवडनस्ती, फ-२ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.